

Abdullah ASLANER

Edirne Vali Yardımcısı

Kaymakamlık Kursu

Mülkî İdare Amirliği mesleğinin aslı, kaymakamlıktır. Mülkî İdare Amirleri olarak hepimiz aslen kaymakamız ve bu mesleğe Kaymakamlık Kursu'ndan geçerek girdik. Hepimiz biliyoruz ki 101. Dönemin giriş yaptığı, 53. Dönemden Muhittin ALİZ'in görevdeki en kıdemli meslektaşımız olarak aramızda yer aldığı Kaymakamlık Kursu uygulaması, meslekle beraber başlamış değildir. Kökü yüzyıllar öncesine giden Kaymakamlık mesleğine Kaymakamlık Kursu ile girme, yaklaşık yetmiş yıl öncesine dayanan bir uygulamadır.

Nasıl Başladı

Herşey, Dahiliye Memurları Kanunu'nun ikinci ve üçüncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekaleti'nce hazırlanıp İcra Vekilleri Heyeti'nce kabul edilen kanun tasarısının Başvekil Dr. Refik SAYDAM imzasıyla 19.06.1941 tarihinde, esbabı mucibesi ile birlikte Büyük Millet Meclisi'ne sunulmasıyla başladı.

Kanun tasarısının esbabı mucibesinde özetle "Kaymakamlar, kazaların en yüksek Hükümet memurları oldukları gibi bütün idarî daireler üzerinde nezaret ve bilcümle idarî işlerin iyi cereyanında mesuliyetleri vardır. Bu mevkide bulunan memurların bu mühim vazifeleri ifa edebilmeleri için yetiştirilmelerinde hususî bir itinaya lüzum aşîkârdır.

Kaymakamların bilgilerinin kendi muhitlerinde şahıslarına itimat temin edebilmesi için Kursu tâbi tutulmaları ve maiyet memurlukları müddetince kaza idaresine ait bütün işleri öğrenecek tarzda sıkı nezaret altında çalıştırılmaları ve idare kabiliyetlerinin yakından takibi iltizam edilmiştir. Mesleğe eksik tecrübelerle girmelerine mâni olmak üzere stajın ancak meslek için yetiştirilecek yerlerde cereyanını temin edecek kayıtlar konmuştur" denmektedir.

Meclis'e sevkinden sonra Bütçe ve Dahiliye Encümenlerinde 2 Temmuz 1941 tarihinde görüşülen Kanun tasarısı, bir kaç küçük değişiklikle Genel Kurul'a geldi. 4 Temmuz 1941 günü yapılan görüşmede üzerinde hiç söz alınmayan Tasarı, hiç bir değişikliğe uğramadan kabul edilerek kanunlaştı.

Kabul edilen 4089 sayılı kanunla Dahiliye Memurları Kanununun ikinci ve üçüncü maddeleri değiştirildi. Bu değişikliklerle Kaymakamlık mesleğine giriş ve asaleten atanmaya kadar olan süreç aşağıdaki esaslar çerçevesinde yeniden düzenlendi.

1- Kaymakamlık mesleğine girenlere altı aylık adaylık şartı getirildi. Adaylık sonunda başarılı bulunanlara sağlık raporu almaları şartıyla Maiyet Memurluklarına atanma hakkı verilirken, başarılı olamayanlara altı ay daha adaylık yaptırılması, bu süre sonunda

da başarılı olamazlarsa memuriyetlerine son verilmesi hükmü getirildi.

2- Maiyet Memurluğuna atananlar, ilk olarak, vilâyetlerin muhtelif idare şubelerinde, kaza kaymakamlıkları refakatinde, kaymakamlık vekâletinde, nahiye müdürlüklerinde ve buralardaki belediyelerde fiilen çalıştırılmak suretiyle yaptırılacak iki senelik kaymakamlık stajına tâbi tutulacaktır.

3- İki yıllık staj devresi sonunda, staj gördüğü vilâyet valisinin raporu ve Bakanlığın sair suretlerle yapacağı tetkiklerden kaymakam olmaya ehliyetli olduğu anlaşılanlar Kaymakamlık Kursu'na çağrılacaktır. Kursta başarılı olanlar kaymakamlığa atanacak, başarılı olamayanlar ise Bakanlığın diğer memurluklarına atanacaktır.

Başlangıç ve İlkler

Kaymakamlık mesleğinde devrim niteliğini taşıyan bu düzenlemeden bir yıl sonra, yapılan düzenleme çerçevesinde ilk Kaymakamlık Kursu açıldı. Kursu başarıyla bitiren 33 Maiyet Memuru, 21.07.1942 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Müşterek Kararname ile ilk görev yerlerine atandılar.

Bu tarihten sonra açılan yüze yakın Kursta yeni gelişmeler, yenilikler ve ilkler yaşandı. Kursta çağrılmayanlar da oldu, başarısız olanlar da. Çağrılmayan ya da başarısız olanlardan azimli olup ikinci denemelerinde ya da mah-

KAYMAKAMLIK KURSU DÖNEMLERİ VE ATAMALARIN YAPILDIĞI TARİHLER							
DÖNEM	TARİH	DÖNEM	TARİH	DÖNEM	TARİH	DÖNEM	TARİH
1	21.07.1942	26	03.07.1957	51	19.12.1971	76	23.07.1991
2	04.01.1943	27	21.02.1958	52	19.11.1972	77	02.06.1992
3	14.09.1943	28	09.08.1958	53	06.01.1973	78	23.02.1993
4	17.05.1944	29	03.02.1959	54	23.10.1974	79	18.12.1993
5	02.01.1945	30	12.09.1959	55	11.03.1975	80	26.03.1994
6	03.11.1945	31	23.02.1960	56	29.04.1976	81	07.06.1995
7	30.05.1946	32	26.08.1960	57	12.05.1977	82	02.02.1996
8	24.12.1946	33	17.01.1961	58	15.03.1978	83	07.06.1997
9	30.07.1947	34	10.08.1961	59	11.10.1978 23.06.1980	84	14.08.1997
10	26.02.1948	35	09.01.1962	60	05.07.1979 26.07.1979	85	24.02.2000
11	03.11.1948	36	03.09.1962	61	15.02.1980	86	23.03.2002
12	30.05.1949	37	05.02.1963	62	31.10.1980 18.11.1980	87	02.05.2003
13	11.10.1949	38	24.10.1963	63	29.07.1981	88	22.05.2004
14	17.03.1950	39	11.03.1964	64	26.03.1982	89	31.05.2005
15	30.01.1951	40	02.12.1964	65	17.11.1982	90	07.06.2006
16	28.08.1951	41	29.03.1965 20.04.1965	66	03.03.1983	91	10.05.2007
17	04.02.1952	42	28.02.1966	67	23.08.1983	92	24.05.2008
18	06.12.1952	43	24.09.1966	68	07.12.1983	93	04.04.2009
19	02.06.1953	44	03.04.1967 11.10.1968	69	28.03.1984	94	28.04.2010
20	04.01.1954	45	16.03.1968	70	15.06.1985	95	09.03.2011
22	16.07.1955	47	13.03.1969	72	30.07.1987	97	07.08.2012
23	31.12.1955	48	28.10.1969	73	21.07.1988	98	Vekalette
24	09.10.1956	49	16.06.1970	74	03.08.1989	99	Yurtdışında
25	12.03.1957	50	12.11.1970	75	01.07.1990	100	İl Stajında

keme kararı ile mesleğe intisab edenler de oldu, aynı azim ve kararlılığı göstermeyip kaymakamlık serüvenleri sona erenler de oldu.

Kaymakamlık Kursu'nda yaşanan ilk ilk 41. Döneme mensup Ordu Maiyet Memuru Tahsin AYDIN ağabeyimizin Kaymakamlık Kursu'nda başarısız olarak kur'aya katılamaması oldu. Yeterlilik İmtihanı'nı ikinci denemesinde geçen Tahsin AYDIN, arkadaşlarından yaklaşık bir ay sonra, 20.04.1965 tarihinde mesleğe intisab etti. Kaymakamlık Kursu'nda başarısız olmada Tahsin AYDIN'ı 44. Döneme mensup Erdoğan GÜRGEN ve diğerleri takip etti.

74. Dönemde yeni bir ilk yaşandı ve adı Siyasal Bilimler Fakültesi iken 22.05.1986 tarih ve 3286 sayılı kanunla Siyasal Bilgiler Fakültesi olarak değiştirilen İstanbul Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunları, başından beri Kaymakamlık sınavına girme hakkı bulunan Mülkiye ve Hukuk mezunlarının arasına katıldı.

81. Dönemde iki ilk birden yaşandı. Birinci ilkte daha önce "ata binmez" raporu bulunan cins-i latifler 12.07.1991 tarih ve 435 sayılı KHK ile 1700 sayılı Dahilye Memurları Kanununda yapılan değişiklikle ata binmeyi öğrendiler ve 07.06.1995 tarihli Müsterek Kararname ile Elif ARSLAN (MİSKİOĞLU) ve Özlem BOZKURT (GEVREK) ilk kadın kaymakamlar olarak aramıza katıldılar.

81. Dönemde yaşanan ikinci ilk de ise 05.03.1992 tarih ve 3778 sayılı kanunla üniversitelerin Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültelerine denkliği Yüksek Öğretim Kurulu'na kabul edilen tüm Fakülte mezunlarına da Kaymakamlık yolu açıldı. Bu değişikliğin ardından Mülkiye, Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarına diğer fakülte mezunları da katıldı.

Birinci Dönemden Yüzüncü Döneme

Tekrar başa dönmek gerekirse ilk Kaymakamlık Kursu'nu başarıyla bitiren

33 Maiyet Memuru 21.07.1942 tarihinde ilk görev yerlerine atandılar ve bugüne uzanan süreci başlattılar. İşte Birinci Dönem kaymakamları ve atandıkları ilçeler ile tüm dönemlerin Resmi Gazete'de atama tarihlerini gösteren liste. Döneminizi hatırlamak, diğerleri hakkındaki merakınızı gidermek isterseniz şöyle bir bakın ve kimler gelmiş kimler geçmiş bir görün.

Birinci Kaymakamlık Kursunda muvafak olan Maiyet Memurlarıyla Nahiye Müdürlerinden Kemal Kurtbaş'ın Çal Kaymakamlığına, Necdet Basat'ın Akçakoca Kaymakamlığına, Valâ Kurtiz'in Reşadiye Kaymakamlığına, Mekki Keskin'in Lâdik Kaymakamlığına, Nejat Bayraktar'ın Torul Kaymakamlığına, Ali Rıza Aksoy'un Adıyaman Kaymakamlığına, İbrahim Argun'un Karaisalı Kaymakamlığına, Faruk Önder'in Pazarcık Kaymakamlığına, Osman Tolga'nın Yeşilova Kaymakamlığına, Ali Ulvi Pınar'ın Anamur Kaymakamlığına, Şükrü Yarimoğlu'nun Cihanbeyli Kaymakamlığına, Cemal Tarla'nın Mihalıççık Kaymakamlığına, Ziya Kasnakoğlu'nun Bozcaada Kaymakamlığına, Nezihi Tümay'ın Meriç Kaymakamlığına, Burhan Aşkar'ın Karaburun Kaymakamlığına, Tahir Akman'ın Seyitgazi Kaymakamlığına, Cemal Başaran'ın Sındırgı Kaymakamlığına, Fevzi Taşbaş'ın Saray Kaymakamlığına, Namık Berk'in Lapseki Kaymakamlığına, Hakkı Ülken'in Beyşehir Kaymakamlığına, Nihat Alp'in Sütcüler Kaymakamlığına, Vefik Ertür'ün Acıpayam Kaymakamlığına, Ertuğrul Süer'in Datça Kaymakamlığına, Derviş Çiğiltepe'nin Ilgaz Kaymakamlığına, İhsan Atakan'ın Gümüşhacıköy Kaymakamlığına, Şevket Yurdakul'un Kozan Kaymakamlığına, Kemal Etizer'in Dikili Kaymakamlığına, Nurettin Hazar'ın Buldan Kaymakamlığına, Nihat Tüzgen'in Çumra Kaymakamlığına, Sadık Artukmaç'ın Şarkışla Kaymakamlığına, Mustafa Güney'in Hadım Kaymakamlığına, Süleyman Recep Maykut'un Maçka Kaymakamlığına, Şerafettin Davran'ın Uluborlu Kaymakamlığına naklen ve yeniden tâyinleri tensib edilmiştir.